

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבג.

עין משפט נר מצוה

מא ב ג ד ה ו ז ח ט י
מחלות שאל אבות
הטומאות ה' י'
מח ר ז מיי פכ"ג מהל'
כלים הלכה יל:

שיטה מקובצת

א] אם מפשיטו לעשות מן
העור שטיח למטה ושלחן
לשכב עליו או לישב עליו
דמפשיטו פשוט כדרך
שאנו עושין לא הוי העור
חבור לבשר שהנוגע בעור
לא כנוגע בבשר דמי
אלא כדו אחיזה הוי
חבור וכו' ב] ולחמת
אם מפשיטו כפול שלם
לצורך חמת: ג] כדרך
שהחזה עושה דהאי כולו
חבור וכו': ד] ולחמת
אם מפשיטו כפול שלם
לצורך חמת: ה] כדרך
שהחזה עושה דהאי כולו
חבור וכו': ו] דששל על שלש היא
וקריעה: ז] דכיון דלא
חס עלה ואטבילה והמים
קשים לה ולא חיים לכך
לא חיים עלה נמי: ח] אבל
משפוטש החזה כהפושט
כולה דמי ואין דרך להניחו
כך וכו':

מהור המופשט. למאי דפירש בקונטרס דקשר רב דכל די שאין מטלטלין זו את האוכל אינו יד מימה דאמאי עד כדי אחיזה חשיב יד טפי וגרסא משום דכדי אחיזה ואילך יכול לאחוז בצער ענמו ולטלטלו אי נמי משום דכל זמן שלא הפשיט כדי

אחיזה הוא קשה להפשיטו ופעמים שמיניחו כך וזכרין לו לטלטלו ממקום למקום אבל משהפשיטו כדי אחיזה שוב אין קשה להפשיט ואין זו משום עד שיפשיט כולו וכן בחמת עד שיפשיט את החזה לפי שהחזה קשה להפשיט ולכן לפעמים מיניחו כך שעה אחת ומוך כך יטרכך לטלטלו אבל משהפשיט החזה וכו' א] אין דרך להניחו כך ועוד יש לפרש טעמא דרב דלאמר מכלאן ואילך טהור המופשט מפני שכלי אחיזה כריץ העור להיות יד לצורך הפשטה אבל צייתר מכלי אחיזה לא לפי שאם מחזיק בשפת העור אין יכול למשוך ככה ולהפשיט וכדי אחיזה סמוך לצער אין יכול להחזיק צידו העור היטב ולמשוך הלכך עד כדן אחיזה יכול להחזיק ולמשוך בשפת העור טפי לא כדפי' הקונט' גבי הא דמשני בסמוך הוא צנפס ראשון שצשהפשיטו י' שלשה טופחים שאין יכול להחזיק לא בשפת העור ולא בצנפס העור וי"מ כולה מתיני' משום שומר דעד כדי אחיזה הוי חבור וכ"ש פחות אם נגע שרץ בעור המופשט מניס טומאה לצער משום שומר ואע"ג דלמר לעיל (דף קס"ג) דעור כנגד הכשר דוקא הוי שומר דהא תשיב כנגד הכשר כיון דחשיב הכל כמחובר וכן לחמת כל זמן שהחזה מחובר חשיב הכל מחובר אבל משום יד אין לפרש דלרצ' אפי' דלמר טפח סמוך לצער טמא משום יד י' דלחמת אמאי כל העור חבור לא היה לטמא אלא טפח הסמוך לחזה דמאי שנא זין חזה לשאר אצרים אלא אלא ודאי משום שומר הוי דחשיב כל העור מחובר וכן לשון דהרי זה חבור משמע דהוי משום שומר דציד מה שייך לשון חבור והכי מוכח בתי"כ דתניא התם בצנפס ולא בצנפסיט לשטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיוציא כל החזה יכול שאני מוציא פחות מכשיעור ת"ל יטמא אלמא דטעמא דשטיח כדי אחיזה הוי משום שומר דהא מייטמא דרשנין לעיל (ס"ג) שומר דנבלה ויד דריש לעיל מלכס כך פי' הרצ' רבינו יעקב מאורליי"ש ואין

אינו אמרה. להא שמעתא משמיה דריש לקיש והשומע טעה זין אינו לנצחו: **וארבעי אמר צב.** וארבעה דצרים היה אומר זה בשיעור ד' מילין: **עבודה.** האי כדי עבודה דמתניתין: **ליגיון.** גדודי' העובדים להלחם על צית מלחמתם: **קרקפלין.** עור ראש אדם מת זה למכשפות במלחמה:

מתני' המפשיט צנחמה וצניה צטורה. שחוטא והוא טמא או צטמאה נבלה והוא טהור אם מפשיטו לעשות מן העור שטיח למטה ושלחן או דמפשיטו פשוט כדרך שאנו עושין: **כדי אחיזה.** הוי חבור יד להוציא טומאה מן הנבלה אם נוגע זו ולהניס טומאה לצער אם טהורה היא וטפי מהכא לא הוי יד להניס ולהוציא טומאה. ולקמן מפרש כמה כדי אחיזה: **ולחמת.** אם מפשיטו י' כפול צנפס חמת כעין אותן שעושין לצורך צער ומתחיל מפה והפכו כלפי וצנה: **עד שיפשיט את החזה.** הוי חבור והנוגע בעור כנוגע בצער זין לטמא זין לטמא מפני שהחזה קשה להפשיט מכל האצרים: **המרגיל.** שהתחיל לחותכו מרגילה כלפי ראשה ומפשיטה כפול לחמת כולו חבור מפני שהחזה לסוף הפשטו הוא לפיכך כולו חבור והנוגע אף בעור המופשט כנוגע בצער: **עור שעל האזנה.** מעעמנו נפשט לפיכך אינו חבור לעשות המופשט הראשון חבור כדרך שהחזה עושה ודהא כולו חבור דקמני לאו דוקא כולו אלא עד החזה: **גב' מכלאן ואילך.** משהפשיט כדי אחיזה צפשוט על פני כולו לאחר שסקדו מן האזנה עד הונב צנפס צנחמית כדרך המפשיטין והפשיט כדי אחיזה סביבות כולו: **טהור המופשט.** עד מקום חבורו אבל מחבורו ואילך הוא טמא משום שומר כדלמנן [קס"ג]. צנוגע כנגד הכשר מחבוריו: **טפח.** מן העור המופשט סמוך ל' למקום חבור סביבות כולו הוי צית יד וטמא מפני שזכרין לו שאחוז חס ומושך ומפשיט מאליו ולרצ' לאו יד חשיב ליה י' אלא כ' מטלטלין זו את האוכל: **כשיעור הזה.** כדי אחיזה: **צער שנגד הכשר.** שלא נפשט עדיין: **צנפס ראשון.** הסמוך לכדי אחיזה כגון טפח הפשיט אלא טפחים דלוחו טפח הסמוך לכדי אחיזה אינו אחוז זו ומושך לפי שנוח לו לאחוז בשפת העור ולמשוך ולא זה ולא זה טוב לו אלא מפשיט

א] ופסחים מו. ברכות מו. ע"ש. ב] ופסחים מו. אהא אמר רב אחא וימיה מיל הוא דלתי' ג] ובכרות ט פסחים ג] ופסחא פ"ח ה"יון. ד] ופסחא פ"ח ט"ח. ה] ופסחא ט"ט. ו] כלים פכ"ח מ"ח. ז] שבת טו. ח] גס"א טקף: ט] ובלמר שיעור נשאת כפולה כמות שהיא בלא שעות. ח"ט. י' ו' צ"ל צ"ב.

הנהגות הב"ח

א] תוס' ד"ה טהור וכו' אכל משפוטש החזה שוב אין קשה להפשיט ואין דרך להניחו ק"י: ב] בא"ד משום יד קשה לחמת אמאי כל העור חבור לא היה לו לטמא אלא טפח:

הנהגות מהר"ב

רנשבורג

א] רש"י ד"ה טלית וכו'. ובק"ג דלמר צנחמה המקשה שלשה על שלשה שהיא טמא וכו' אלמא טומאת שלם על שלם דחוי ליה וכו' כ"ל: ב] בא"ד כולה טומאה דשלם על שלם היא וכו'. כ"ל וכו' צמ"ל פכ"ג מהל' כלים ה' י' ד"ה חן וכו':

מוסף רש"י

איבו אמרה. ר' איבו אמרה להא מלחמא משמיה דריש לקיש ולא ר' אבהו אמרה (פסחים מו). לא שנו אלא לפניו. אטעית ידים ואטבילה דמלך כדרך קאי, דלתי' גב' יד עד ד' מילין דמה יש לו להפסיד (טו). ומיניה. מהא דר' יוסי בר מינה דלמר כדכילא אפילו מיל אבו חבור, דוקא מיל קאמר הא פחות ממיל חבור (טו).

מהור המופשט. למאי דפירש בקונטרס דקשר רב דכל די שאין מטלטלין זו את האוכל אינו יד מימה דאמאי עד כדי אחיזה חשיב יד טפי וגרסא משום דכדי אחיזה ואילך יכול לאחוז בצער ענמו ולטלטלו אי נמי משום דכל זמן שלא הפשיט כדי אחיזה הוא קשה להפשיטו ופעמים שמיניחו כך וזכרין לו לטלטלו ממקום למקום אבל משהפשיטו כדי אחיזה שוב אין קשה להפשיט ואין זו משום עד שיפשיט כולו וכן בחמת עד שיפשיט את החזה לפי שהחזה קשה להפשיט ולכן לפעמים מיניחו כך שעה אחת ומוך כך יטרכך לטלטלו אבל משהפשיט החזה וכו' א] אין דרך להניחו כך ועוד יש לפרש טעמא דרב דלאמר מכלאן ואילך טהור המופשט מפני שכלי אחיזה כריץ העור להיות יד לצורך הפשטה אבל צייתר מכלי אחיזה לא לפי שאם מחזיק בשפת העור אין יכול למשוך ככה ולהפשיט וכדי אחיזה סמוך לצער אין יכול להחזיק צידו העור היטב ולמשוך הלכך עד כדן אחיזה יכול להחזיק ולמשוך בשפת העור טפי לא כדפי' הקונט' גבי הא דמשני בסמוך הוא צנפס ראשון שצשהפשיטו י' שלשה טופחים שאין יכול להחזיק לא בשפת העור ולא בצנפס העור וי"מ כולה מתיני' משום שומר דעד כדי אחיזה הוי חבור וכ"ש פחות אם נגע שרץ בעור המופשט מניס טומאה לצער משום שומר ואע"ג דלמר לעיל (דף קס"ג) דעור כנגד הכשר דוקא הוי שומר דהא תשיב כנגד הכשר כיון דחשיב הכל כמחובר וכן לחמת כל זמן שהחזה מחובר חשיב הכל מחובר אבל משום יד אין לפרש דלרצ' אפי' דלמר טפח סמוך לצער טמא משום יד י' דלחמת אמאי כל העור חבור לא היה לטמא אלא טפח הסמוך לחזה דמאי שנא זין חזה לשאר אצרים אלא ודאי משום שומר הוי דחשיב כל העור מחובר וכן לשון דהרי זה חבור משמע דהוי משום שומר דציד מה שייך לשון חבור והכי מוכח בתי"כ דתניא התם בצנפס ולא בצנפסיט לשטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיוציא כל החזה יכול שאני מוציא פחות מכשיעור ת"ל יטמא אלמא דטעמא דשטיח כדי אחיזה הוי משום שומר דהא מייטמא דרשנין לעיל (ס"ג) שומר דנבלה ויד דריש לעיל מלכס כך פי' הרצ' רבינו יעקב מאורליי"ש ואין

בסכין אבל לאחר שהפשיט קנת שלשה טפחים וארבעה והעור המופשט מכביד כלפי מטה אחוז בטפח הסמוך לצער ומושך וכוצד העור מקשיעו: יש טפח ששיעורו כפול: **טלים שהתחיל זה לקורעה.** שנטמאה וזה לקורעה לצטלה מתורת טלית ומתחיל שניה ראויה למלחמה הראשונה ואין שמה עליה מטהרת אע"פ שיש צייריה שלש על שלש ועדיין ראויה לקבל טומאה טהורה מטומאתה ראשונה דומיא דלתי' חרס דשצירתו מטהרתו ושצירי מקבלין טומאה כדלמנן' באלו טרפות (לעיל דף ק"ג): הן וקרקרותיהן ודופנותיהן. ואף על גב דלמר צנחמה המקשה (לעיל דף ק"ג): שלשה על שלשה שהיא טמא מדרס ומגע הוי וחלקו טהור מן המדרס ועדיין טמא מגע הוי אלמא טומאת א] שלשה על שלשה דחוי ליה לא צנלה מיניה התם הוא דוחו עליה ז' טומאות טומאת מדרס חמורה וטומאת מגע קלה אהניא ליה חלוקה לצטל ממנו טומאת מדרס דמו לא חזי ליה ופשה לה טומאת מגע דחויא לשלש אצבעות אבל הכא חד שמש הוא כולה טומאה ב] ודלששה על שלשה היא וקריעה מהניא לצטולי שמה מינה דמו לא פש עליה מידי: לא שנו אלא צנחמית וצנחמית זה טהור קודם שיעריב שמה ולפיכך זה לקורעה דהכא הוא דלא גרמין דליקריעה כולה אבל רוצא לא דילמא חיים עליה ולא אחי למקרה רוצא דמיון דלא חס ועליה אטבילה שהמים קשין לה ולא חס לכך לא חיים עליה נמי וקריעה רוצא: אבל טומאה ולא אטבילה וזה נטורה בקריעה זו לא סגי לה צרוצא עד שיקרעה כולה: **דילמא לא אחי.** למעבד רוצא אלא פלגא ואמר רוצא הוא: **חדא.** צנחמית יום ליכא לאוקומה ולהשתמש זה ציוס שהטבילה שהרוחא אינו מצין זה שנקרעה לטהר וקצור על ידי טבילתה משתמשין זה ויאמרו טבילה צת יומא עולה בלא הערב שמש ועל כרחך מתניתין לאו ציוס טבילה עסקינן אלא בשלל הטבילה כל עיקר וקריעה ציוס המתרת לטומאתה דהרוחא משתמש זה אומר שהטבילה אומא: **ועוד.** דקאמרת גזירה רוצא אבו חליה: **עולת**

הג' כן צמ"כ ולפי פירושו לא מטמא צמ"כ וגם צנחמיתין אלא עד כדי אחיזה ולא כדי אחיזה בכלל דהיינו פחות מכשיעור שמוכרז לשם: **בפירוש ר"ח** גרסינן בטפח הסמוך לבשר טמא ופריך לרצ' דלמר טהור המופשט ומשני הכא צמ"כ עסקינן בטפח ראשון פירוש טפח ראשון כשמתחיל להפשיט העור עד כדי אחיזה וטפח הוי טפח כפול כמו שמפרש בסמוך ופרושי קא מפרש עד כמה כדי אחיזה היינו טפח סמוך לצער: **מלית שהתחיל בה לקורעה ב'.** פרי"ט כיון שנקרע רוצה הויא טהורה למפרע מתחלת קריעה ולשון שהתחיל לקורעה משמע כפירוש ומה שיקשה לפירוש הקונטרס מפורש צפרק צנחמה המקשה (לעיל דף ק"ג): **ד"ה בשעת:** עולת

הג' כן צמ"כ ולפי פירושו לא מטמא צמ"כ וגם צנחמיתין אלא עד כדי אחיזה ולא כדי אחיזה בכלל דהיינו פחות מכשיעור שמוכרז לשם: **בפירוש ר"ח** גרסינן בטפח הסמוך לבשר טמא ופריך לרצ' דלמר טהור המופשט ומשני הכא צמ"כ עסקינן בטפח ראשון פירוש טפח ראשון כשמתחיל להפשיט העור עד כדי אחיזה וטפח הוי טפח כפול כמו שמפרש בסמוך ופרושי קא מפרש עד כמה כדי אחיזה היינו טפח סמוך לצער: **מלית שהתחיל בה לקורעה ב'.** פרי"ט כיון שנקרע רוצה הויא טהורה למפרע מתחלת קריעה ולשון שהתחיל לקורעה משמע כפירוש ומה שיקשה לפירוש הקונטרס מפורש צפרק צנחמה המקשה (לעיל דף ק"ג): **ד"ה בשעת:** עולת